

Rada Miasta Skierniewice

Prezydent Miasta Skierniewice

**WIELOLETNI
PLAN INWESTYCYJNY
MIASTA SKIERNIEWICE
NA LATA 2005-2013**

Aktualizacja
Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Skierniewice
na lata 2005-2013

Skierniewice, czerwiec 2009

Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2005-2013 w czerwcu 2005 r. przygotowali:

Radni Rady Miasta Skierniewice:

JACEK ZWIERZCHOWSKI - PRZEWODNICZĄCY RADY MIASTA	
DARIUSZ DIKS - WICEPRZEWODNICZĄCY	
KRZYSZTOF JAŁDŹYK - WICEPRZEWODNICZĄCY	
WŁODZIMIERZ BINDER	STANISŁAW KRAWCZYK - PRZEWODNICZĄCY KOMISJI BUDOWNICTWA, PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO, ROLNICTWA I OCHRONY ŚRODOWISKA
TADEUSZ BUJNOWSKI	GRAŻYNA KRULIK
MARCIN DUCH - PRZEWODNICZĄCY KOMISJI REWIZYJNEJ, ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI DS. SAMORZĄDU, ZDROWIA, POMOCY, ŁADU I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	JOLANTA PETRYKOWSKA - PRZEWODNICZĄCA KOMISJI MIENIA KOMUNALNEGO I ROZWOJU GOSPODARCZEGO
MARIUSZ DZIUDA	GRZEGORZ PŁUSKA - PRZEWODNICZĄCY KOMISJI KULTURY, SPORTU I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ
JERZY GOŁĘBIEWSKI - PRZEWODNICZĄCY KOMISJI BUDŻETU I FINANSÓW, ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI DS. OŚWIATY I MŁODZIEŻY	DOROTA RUTKOWSKA
ANDRZEJ GORZKOWSKI - ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI BUDOWNICTWA, PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO, ROLNICTWA I OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEJ KOMISJI MIENIA KOMUNALNEGO I ROZWOJU GOSPODARCZEGO	SYLWESTER STANISZEWSKI - PRZEWODNICZĄCY KOMISJI DS. OŚWIATY I MŁODZIEŻY
KRYSTYNA GÓRECKA	JACEK STARYGA - ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI BUDŻETU I FINANSÓW
LESZEK JEK - PRZEWODNICZĄCY KOMISJI DS. SAMORZĄDU, ZDROWIA, POMOCY, ŁADU I PORZĄDKU PUBLICZNEGO	LESZEK TRĘBSKI
JADWIGA KOWALSKA	ROMAN WENCEK - ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI KULTURY, SPORTU I WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ

Prezydent Miasta Skierniewice: RYSZARD BOGUSZ

I Wiceprezydent Miasta Skierniewice: CZESŁAW OWCZAREK

II Wiceprezydent Miasta Skierniewice: SŁAWOMIR GMAJ

Sekretarz Miasta Skierniewice: JOLANTA PUSTELNIK

Skarbnik Miasta Skierniewice: WALDEMAR BORZYKOWSKI

Opracowanie dokumentu: dr Jacek Sierak, dr Marek Ziółkowski, mgr Marta Ziółkowska-Berman, *Katedra Ekonomiki i Finansów Samorządu Terytorialnego i Katedra Zarządzania Przedsiębiorstwem, Kolegium Zarządzania i Finansów, Szkoła Główna Handlowa, Warszawa*

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
Część I Podstawowe informacje o Mieście Skierniewice	6
Część II Istota i cele Wieloletniego Planu Inwestycyjnego	14
Część III Założenia i zasady tworzenia Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Skierniewice	18
Część IV Zgłoszone zadania inwestycyjne	20
Zakończenie	27
Załącznik Nr 1 Lista zadań inwestycyjnych przewidzianych do realizacji w latach 2009-2013	29

WPROWADZENIE

Skuteczne i efektywne rozwiązywanie problemów społeczno-gospodarczych, ekologicznych oraz przestrzennych MIASTA SKIERNIEWICE w celu:

- zapewnienia coraz lepszych warunków zamieszkania, obsługi i wypoczynku jego mieszkańców,
- aktywnej ochrony walorów i zasobów ekologicznych oraz poprawy stanu środowiska przyrodniczego,
- tworzenia warunków dla rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców oraz rozwoju istniejących i lokalizacji nowych podmiotów gospodarczych,
- wzrostu rangi Miasta w otoczeniu,

nie może być oparte na metodach prób i błędów, obliczone na szczęśliwy przypadek, bądź też odbywać się na podstawie nie ukierunkowanych na przyszłość decyzji bieżących. Ponadto ograniczoność środków finansowych znajdujących się w dyspozycji budżetu Miasta wymaga racjonalnych decyzji o sposobie i kierunkach ich wydatkowania.

W tej sytuacji Władze MIASTA SKIERNIEWICE konsekwentnie wprowadzają nowoczesne metody sterowania jego dalszym rozwojem w postaci ZARZĄDZANIA STRATEGICZNEGO. Podstawowymi jego walorami jest to, że:

- 1) redukuje ono w znacznym stopniu niepewność funkcjonowania i rozwoju Miasta, której źródłem jest otoczenie oraz zwiększa jego zdolność adaptacyjną do zmieniającej się rzeczywistości,
- 2) stanowi szansę zarówno dla Władz Miasta oraz pracowników samorządowych „oswojenia” się z działaniem w sytuacji niepewności oraz nieprzewidywalności szeregu zjawisk i procesów w otoczeniu (wojewódzkim, krajowym i europejskim) oraz traktowanie wynikającego z nich ryzyka jako stałego elementu „gry z otoczeniem” o przetrwanie i rozwój Miasta,
- 3) stwarza takie warunki, które z uwzględnieniem wymagań zmieniającego się otoczenia ułatwiają przełamywanie barier rozwojowych, a także eliminowanie (lub chociaż minimalizowanie) różnorodnych konfliktów wykrywanych w toku diagnozy obecnego poziomu rozwoju Miasta,
- 4) umożliwia partnerską współpracę Władz Miasta z organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorcami przy planowaniu i realizowaniu różnorodnych przedsięwzięć rozwojowych,
- 5) ułatwia profesjonalne przygotowanie wniosków inwestycyjnych przy ubieganiu się o kredyty bankowe (preferencyjne i komercyjne),
- 6) ułatwia profesjonalne przygotowanie wniosków inwestycyjnych o współfinansowanie zadań inwestycyjnych z funduszy pomocowych Unii Europejskiej zgodnie w wymogami formalnymi i merytorycznymi.

W konsekwencji takiego podejścia zostały opracowane i przyjęte stosownymi uchwałami Rady MIASTA SKIERNIEWICE dwa podstawowe dokumenty strategiczne, a mianowicie:

- STRATEGIA ROZWOJU MIASTA SKIERNIEWICE DO ROKU 2015,

➤ **STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SKIERNIEWICE.**

Ponadto, zostały opracowane (w 2004 roku): PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WRAZ Z PLANEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA MIASTA SKIERNIEWICE W LATACH 2004-2011 oraz PLAN GOSPODARKI ODPADAMI. Sukcesywna realizacji zapisów tych dokumentów wiąże się w dużej mierze z inwestycjami komunalnymi, co wymaga z kolei sformułowania skoordynowanej strategii inwestycyjnej, której wyrazem jest **WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE** (zwany dalej w skrócie WPI). Stanowi on „pomost” między ustaleniami wyżej wymienionych dokumentów (cele i zadania realizacyjne) a corocznymi budżetami Miasta. Jest on także podstawowym instrumentem koordynacji procesu planowania i realizacji inwestycji komunalnych, przyczyniając się tym samym do poprawy efektywności wydatkowania środków budżetowych. W tej sytuacji corocznie uchwalane budżety MIASTA SKIERNIEWICE będą służyły realizacji perspektywicznej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego, zagospodarowania przestrzennego oraz ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego. Ustalenia WPI będą również podstawą do sporządzania wieloletnich programów inwestycyjnych w rozumieniu ustawy o finansach publicznych (art. 110).

Niniejszy dokument - **WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** stanowi aktualizację WPI na lata 2005-2013. Konieczna bowiem była zarówno weryfikacja wykonania rzeczowego zakresu Planu, jak i analiza możliwości sfinansowania nowych zadań inwestycyjnych. Edycja WPI nastąpiła na podstawie złożonych wniosków inwestycyjnych. Uprawnionymi do ich składania były m.in.: mieszkańcy miasta i ich organizacje, Komisje Rady Miasta, radni, kierownicy miejskich jednostek organizacyjnych, podmioty gospodarcze (w tym spółdzielnie mieszkaniowe), Prezydent Miasta.

Dzięki **WIELOLETNIEMU PLANOWI INWESTYCYJNEMU** Władze MIASTA SKIERNIEWICE będą mogły prowadzić skoordynowaną działalność inwestycyjną, a wydawanie publicznych pieniędzy z budżetu Miasta może być prowadzone zgodnie z zapisem art. 28 Ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że „WYDATKI PUBLICZNE POWINNY BYĆ DOKONYWANE W SPOSÓB CELOWY I OSZCZĘDNY, Z ZACHOWANIEM ZASADY UZYSKIWANIA NAJLEPSZYCH EFEKTÓW Z DANYCH NAKŁADÓW, UMOŻLIWIAJĄCY TERMINOWĄ REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH ORAZ W WYSOKOŚCI I TERMINACH WYNIKAJĄCYCH Z WCZEŚNIEJ ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ”.

Niniejszy dokument pt. **WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** wskazuje priorytetowe kierunki i sposoby wydatkowania części środków budżetowych - wydatków inwestycyjnych. Innymi słowy, WPI stanowi zbiór wyselekcjonowanych, ocenionych i zaakceptowanych do realizacji - przez Władze MIASTA SKIERNIEWICE - komunalnych zadań inwestycyjnych w przyjętym horyzoncie czasu. Takie postępowanie jest wyrazem dążenia do poprawy sprawności organizacyjnej i skuteczności działań w rozwiązywaniu problemów, a także przejawem gospodarności i troski o efektywne wydatkowanie ograniczonych środków publicznych, będących w dyspozycji budżetu Miasta.

U podstaw formułowania niniejszego dokumentu stało przekonanie Władz MIASTA SKIERNIEWICE, że należy - zgodnie z zapisami Konstytucji RP i innych ustaw oraz wymogami

Unii Europejskiej - konsekwentnie wdrażać w życie *zasadę zrównoważonego rozwoju Miasta Skierniewice*, czyli uznawać nadrzędność wymogów ekologicznych w stosunku do procesów rozwoju społeczno-gospodarczego i zagospodarowania przestrzeni. Innymi słowy, dalszy rozwój MIASTA SKIERNIEWICE nie może dokonywać się „kosztem” środowiska przyrodniczego, a więc musi respektować oszczędną produkcję i konsumpcję oraz gospodarke terenami w Mieście, a także uwzględniać przyszłościowe konsekwencje ekologiczne podejmowanych dzisiaj decyzji. Zachowanie istniejących zasobów ekologicznych oraz dobry stan środowiska przyrodniczego jest jednym z podstawowych warunków podnoszenia jakości życia mieszkańców MIASTA SKIERNIEWICE.

CZĘŚĆ I

PODSTAWOWE INFORMACJE O MIEŚCIE SKIERNIEWICE

Położenie, ludność i powiązania komunikacyjne

MIASTO SKIERNIEWICE leży w północno-wschodniej części województwa łódzkiego pomiędzy dwiema największymi aglomeracjami Polski: warszawską i łódzką. Miasto zajmuje 33 km² powierzchni i zamieszkuje je 48 995 mieszkańców (stan na dzień 31 grudnia 2008 r.).

MIASTO SKIERNIEWICE jest bardzo korzystnie położone względem głównych krajowych szlaków komunikacyjnych, bowiem:

- przez Miasto przebiegają magistralne linie kolejowe do Warszawy, Łodzi oraz Łowicza, co zapewnia połączenia kolejowe w relacjach krajowych i międzynarodowych,
- droga krajowa Nr 70 Łowicz – Huta Zawadzka, umożliwia połączenie z drogą krajową Terespol (granica wschodnia)– Siedlce – Warszawa – Poznań – Świecko (granica zachodnia), oraz drogą krajową dwujezdniową Warszawa – Katowice – Bielsko-Biała – Cieszyn (granica południowo-zachodnia),
- droga wojewódzka Nr 705 Skierniewice – Sochaczew umożliwia połączenie z drogą krajową Terespol (granica państwa) – Siedlce - Warszawa – Poznań –Świecko (granica zachodnia),
- droga wojewódzka Nr 707 Skierniewice – Rawa Mazowiecka umożliwia połączenie z drogą krajową dwujezdniową Warszawa – Katowice – Bielsko-Biała - Cieszyn).

Rys historyczny

MIASTO SKIERNIEWICE ma wielowiekową tradycję historyczną. Początków osadnictwa w granicach dzisiejszych Skierniewic doszukuje się już w XI wieku. Jako osada wiejska początkowo wchodziły w skład rozległych dóbr arcybiskupstwa gnieźnieńskiego. W drugiej połowie XV wieku Skierniewice stały się wsią targową. Ważnym czynnikiem ożywiającym gospodarkę Miasta była droga handlowa z Torunia do Lwowa, prowadząca przez Gostynin, Łowicz, Skierniewice i Rawę. Pierwszej próby lokacji miasta podjął się arcybiskup Wincenty Kot z Dębna w 1443 roku, powtórną - arcybiskup Jan ze Sprowy herbu Odrowąż w 1457 roku. Skierniewicom przyznano wówczas prawo miejskie w jego średzkiej odmianie. Lokację zatwierdził w 1463 roku król Kazimierz Jagiellończyk. Opieka, jaką nad Miastem roztaczali arcybiskupi gnieźnieńscy, nadający liczne przywileje gospodarcze ogółowi mieszczan i poszczególnym cechom rzemieślniczym, spowodowała dość szybki rozwój Skierniewic. Głównymi filarami gospodarki było wówczas rzemiosło i handel. W pierwszej połowie XVII wieku rozpoczął się kryzys w rozwoju miast, który dotknął również Skierniewice. Zaczęło upadać rzemiosło, kurczył się handel. Ostateczną ruinę i wyludnienie spowodowała wojna ze Szwecją w latach 1655-57 oraz późniejsze epidemie. W połowie lat osiemdziesiątych XVIII wieku arcybiskup Michał Poniatowski zorganizował w Skierniewicach manufakturę sukienniczą, która funkcjonowała do 1794 roku. W końcowych latach istnienia Rzeczypospolitej nastąpił rozwój infrastruktury miejskiej. Ożywieniu Miasta sprzyjał

ulokowany w pałacu, liczny dwór arcybiskupi. Był to na tamte czasy potężny pracodawca, a także swoisty wzór dobrych manier i obyczajów. Zasadniczą zmianę w położeniu Skierniewic spowodowało przejście pod zabór pruski w czasie drugiego rozbioru Polski. Okres trzynastu lat rządów pruskich był trudny dla Skierniewic. Władze pruskie nałożyły na Miasto wysokie podatki, co powodowało zubożenie ludności oraz ograniczało inwestycje i rozwój gospodarki. Kolejnym etapem w dziejach Miasta był okres Księstwa Warszawskiego w latach 1806-1815. Skierniewice wraz z całym księstwem łowickim przeszły w ręce Napoleona I, który potraktował je jako zdobycz wojenną i nadał Miasto marszałkowi Ludwikowi Davout. Ciągłe wojny, przemarsze wojsk własnych i obcych, rekwizycje wojskowe, w połączeniu z dużymi podatkami, powodowały ruinę gospodarczą Miasta. Po klęsce Napoleona I na mocy układów wiedeńskich z większości ziem Księstwa Warszawskiego utworzono Królestwo Polskie, które zajął car rosyjski. Od 1815 roku Skierniewice znalazły się pod panowaniem rosyjskim, które trwało blisko wiek. Dzięki uruchomieniu Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej uzyskano w 1845 roku połączenie z Warszawą. W ślad za rozwojem gospodarczym następował również wzrost infrastruktury miejskiej. Duże znaczenie dla Skierniewic miał tutejszy węzeł kolejowy oraz garnizon wojskowy. Miasto ożywiały również pałac carski, do którego car wraz z dworem przyjeżdżał corocznie na polowania w okolicznych lasach. W Skierniewicach miał również siedzibę Zarząd Księstwa Łowickiego. Najbardziej znanym wydarzeniem związanym z dworem carskim, był zjazd cesarzy Rosji, Niemiec i Austro-Węgier, który odbył się w 1884 roku. Pierwsza Wojna Światowa spowodowała upadek Skierniewic. Prawie czteroletni okres okupacji przyniósł ruinę gospodarki miejskiej, upadek przemysłu i rzemiosła. I chociaż w latach międzywojennych nastąpił intensywny rozwój Miasta, zakończył się on wraz z rozpoczęciem II Wojny Światowej. Lata powojenne do współczesnych charakteryzują się mniej lub bardziej dynamicznym rozwojem Miasta.

Dziedzictwo kulturowe

O świetności dziejowej Miasta świadczą zachowane do naszych czasów obiekty historyczne. W Skierniewicach znajduje się ich około 50. Są to między innymi:

- zespół pałacowo-parkowy, na który składają się: pałac prymasowski wybudowany w połowie XVII wieku, kuchnia pałacowa w kształcie litery "L", trzy oficyny pałacowe, holendernia, wozownia z XVIII wieku, willa "Aleksandria" zwana "pałacikiem myśliwskim", wybudowana w 1841 r., w stylu eklektycznym przez znanego budowniczego pałaców Adama Idźkowskiego, brama pałacowa i park pałacowy założony w XV wieku, na przestrzeni wieków powiększany i zmieniany kompozycyjnie;
- kościół rzymsko-katolicki p w. Św. Stanisława jest najstarszym kościołem w Skierniewicach. Ufundowany został w 1720 roku przez prymasa Stanisława Szembeka;
- kościół rzymsko-katolicki p w. Św. Jakuba - klasycystyczna budowla wzniesiona w 1781 roku staraniem prymasa Antoniego Ostrowskiego, na miejscu XV-wiecznej. Budowlę zwieńcza gotycka wieża z 1480 roku;
- kościół garnizonowy przy pl. Jana Pawła II - pierwotnie cerkiew wzniesiona w początkach XX wieku dla stacjonujących w skierniewickich koszarach wojsk carskich;
- ratusz - neorenesansowy z 1847 roku, wybudowany w miejscu drewnianego;
- dwa cmentarze żydowskie położone przy ul. Strobowskiej i Granicznej;

- dworek modrzewiowy, pochodzący z 2 połowy XVIII wieku, obecna siedziba Izby Historii Skierniewic,
- dworzec kolejowy z 1875 roku, wybudowany z myślą o wizytujących Miasto "trzech cesarzach": Aleksandrze III, Wilhelmie I i Franciszku Józefie II - stanowił on ważne połączenie na trasie kolei Warszawsko-Wiedeńskiej;
- parowozownia z 1 połowy XIX wieku, gdzie zachował się układ przestrzenny zabudowy z oryginalną nastawnią, budynkiem mieszkalnym i wieżą wodną, pochodzącymi z czasów Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. Zgromadzone pojazdy i urządzenia, w tym kilka unikatowych w skali Europy i świata są wykorzystywane, podobnie jak dworzec, m.in. w filmach, takich jak: „Lista Schindlera” S. Spielberga oraz „Pianista” R. Polańskiego.

Niemal wszystkie obiekty zabytkowe znajdują się w centrum Miasta. Tworzą one dwa odrębne w charakterze zespoły zabudowy: rynek z ratuszem i przyległymi blokami zabudowy mieszkalno-usługowej oraz zespół pałacowy z parkiem. Nieopodal znajduje się zespół zabudowy węzła kolejowego dawnej kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, zaś na południowym skraju Miasta wyróżnia się rozległy obszar koszar, natomiast na lewym brzegu rzeki Łupia – dzielnica zabudowy willowej i pensjonatowej. Stany techniczne obiektów zabytkowych są zróżnicowane. W najlepszym stanie znajdują się obiekty kościelne i użyteczności publicznej. W gorszej kondycji pozostają prywatne zabytkowe budynki mieszkalne.

Funkcje Miasta

W 1867 roku MIASTO SKIERNIEWICE stało się siedzibą powiatu i funkcję tę pełniło aż do 1975 roku, kiedy to zostało stolicą województwa skierniewickiego. Z dniem 1 stycznia 1999 roku Skierniewice utraciły status stolicy województwa. Jest to z punktu widzenia Miasta sytuacja niekorzystna, gdyż funkcje administracyjne (w tym przypadku wojewódzkie) są istotnym czynnikiem miastotwórczym, wpływającym zarówno na procesy rozwoju społeczno-gospodarczego, jak i rangę Miasta w otoczeniu krajowym i regionalnym. Obecnie Skierniewice są miastem na prawach powiatu (powiatem grodzkim).

MIASTO SKIERNIEWICE pełni dla otaczającego go obszaru szeroko rozumiane funkcje usługowe w sferze:

- edukacji – szkolnictwo ponadgimnazjalne (zawodowe, średnie, pomaturalne, policealne i wyższe),
 - ochrony zdrowia (Wojewódzki Szpital Zespolony wraz z zespołem przychodni i poradni specjalistycznych, resortowa służba zdrowia, Niepubliczne Zespoły Opieki Zdrowotnej, Spółdzielnia Lekarzy Specjalistów, liczne prywatne gabinety lekarskie oraz apteki),
 - kultury i sztuki (placówki upowszechniania kultury, imprezy i wydarzenia kulturalne),
- a także handlu oraz usług bytowych i wyspecjalizowanych.

MIASTO SKIERNIEWICE jest także znaczącym miejscem koncentracji działalności gospodarczej, bowiem na jego terenie zlokalizowanych jest ponad 5 tys. firm (z tego ponad 97% w sektorze prywatnym). W gospodarce lokalnej miasta znajduje zatrudnienie ponad 13 tys. osób, z czego najwięcej w działalności produkcyjnej, ochronie zdrowia i opiece społecznej, transporcie i łączności, handlu i naprawach, edukacji, a także w budownictwie

oraz obsłudze nieruchomości i firm. Bezrobociem dotkniętych jest ok. 1,2 tys. osób, z czego przede wszystkim osoby po 45. roku życia i o niskim poziomie wykształcenia (podstawowe i zasadnicze zawodowe). Mimo tego stopa rejestrowanego bezrobocia w SKIERNIEWICACH, kształtująca się obecnie na poziomie ok. 6,2% (stan na 31.12.2008r.) jest zdecydowanie niższa niż stopa bezrobocia w całym województwie łódzkim (9,2%) oraz na tle całego kraju (9,5%).

Skierniewice to otwarte i przyjazne inwestorom Miasto. Jego atuty dostrzegło już wiele firm krajowych i zagranicznych, z których wymienić można m.in.: LG. Philips Displays Poland Sp. z o.o., Ferroxcube Polska Spółka z o.o., HORTEX Holding S.A., Veka Polska Sp. z o.o., International Glass Poland S.A., Vog Polska Sp. z o.o., Autobar Packaging Poland Sp. z o.o., ZIPO SP. Z O.O., AUSTROTHERM Sp. z o.o. Ponadto, w Skierniewicach działają instytucje okołobiznesowe, tj. banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, biura rachunkowe, firmy prawnicze, agencje reklamowe zapewniające fachową obsługę inwestorską.

W Skierniewicach funkcjonują dwa państwowe instytuty o uznanej randze w kraju i za granicą, prowadzące działalność naukowo-badawczą i wdrożeniową w dziedzinie nauk rolniczych. Są to: Instytut Sadownictwa i Kwiaciarnictwa oraz Instytut Warzywnictwa. Oba Instytuty zatrudniają liczną kadrę pracowników naukowych, technicznych i administracyjnych. Współpracują ściśle z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą (wymiana specjalistów, konsultacje naukowe, realizacja wspólnych prac badawczych), zaś wyniki ich badań są rozpowszechniane na licznie organizowanych konferencjach, sympozjach i seminariach specjalistycznych. Prowadzą także działalność wydawniczą oraz poradnictwo i doradztwo specjalistyczne, urządzają pokazy i wystawy swych osiągnięć naukowo-badawczych. Ponadto, rokrocznie - we wrześniu – już od ponad trzydziestu lat – organizowane jest w SKIERNIEWICACH Święto Kwiatów, Owoców i Warzyw. Ponadto, na terenie Miasta znajduje się Pole Doświadczalne Katedry Chemii Rolniczej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego o powierzchni 28 ha. Zostało ono założone w 1921 roku i jest to najstarszy tego typu obiekt w Polsce, siódmy, co do długoletności w Europie i dziewiąty na świecie. Placówka współpracuje z kilkoma tego typu ośrodkami naukowymi w Europie.

W SKIERNIEWICACH funkcjonuje Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna, która kształci studentów na pięciu wydziałach: Wydziale Administracyjnym, Ogrodniczym, Pedagogicznym, Socjologii i Zarządzania. Zajęcia dydaktyczne prowadzi ponad 220 nauczycieli akademickich w tym profesorowie, doktorzy habilitowani, doktorzy, lektorzy języków obcych i informatycy. Ponadto w 2005 r. została powołana Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Skierniewicach. Zostały utworzone trzy wydziały: Wydział Ekonomii i Administracji, Wydział Nauk Przyrodniczych i Technicznych, Wydział Socjologii i Filologii, w ramach których istnieje możliwość kształcenia na 6 kierunkach.

Walory przyrodnicze

Walorem przyrodniczym MIASTA SKIERNIEWICE jest sąsiedztwo dużych kompleksów leśnych: Puszczy Bolimowskiej (od strony północno-wschodniej) – objętej ochroną prawną, Lasu Zwierzynieckiego (od strony południowo-zachodniej), lasów wsi Pamiętna i Strobów (od strony południowo-wschodniej). Najcenniejsze krajobrazowo są tereny rezerwatów, w

tym doliny rzeki Rawki oraz śródlądne polany i uroczyska Bolimowskiego Parku Krajobrazowego. Dolina rzeki Łupi o urozmaiconej rzeźbie terenu, została na przeważającym odcinku (7 km) przekształcona i włączona do struktury funkcjonalno-przestrzennej Miasta, poprzez zagospodarowanie zielenią miejską i urządzeniem rekreacyjnego zbiornika wodnego "Zadębie". W obszarze Miasta występują korzystne warunki solarne, co powoduje, że średnie dzienne nasłonecznienie i suma promieniowania osiągają wartości zbliżone do najwyższych w kraju. Sprzyjające są także warunki termiczne i biometeorologiczne oraz zróżnicowanie warunków klimatycznych w poszczególnych fragmentach Miasta. Na obraz szaty roślinnej w MIEŚCIE SKIERNIEWICE składają się w przeważającej części zbiorowiska roślin synantropijnych. Są to rośliny uprawne oraz rośliny towarzyszące tym uprawom oraz rośliny spotykane w terenach zabudowy tj. w osiedlach mieszkaniowych, terenach przemysłowych i wzdłuż ulic. W Skierniewicach zbiorowiska roślinności naturalnej występują w marginalnym zakresie. Są to nieliczne i małe fragmenty lasów, a raczej zadrzewień, które nie podlegały gospodarce leśnej (olszowe lasy łęgowe lub bagienne w przykorytowych partiach dolin rzecznych Łupi i Rawki).

Gleby

Na terenie Miasta Skierniewice przeważają gleby wytworzone z glin zwałowych – z glin lekkich i piasków gliniastych mocnych. Należą do typu gleb brunatnych i bielcowych, a pod względem bonitacyjnym sytuują się głównie w klasie od IIIa do IVb. Najlepszymi pod względem przydatności rolniczej (mierzonej klasą bonitacyjną gleb oraz przynależnością do kompleksu rolniczej przydatności gleb) są tereny gruntów rolnych położonych w części południowo-wschodniej Miasta, pomiędzy ulicami: Kałna i Sobieskiego (większość to grunty orne klasy IIIb, stanowiące kompleksy rolniczej przydatności 2 – pszenno-dobry). Innymi, większymi obszarami gruntów o wysokiej bonitacji są tereny położone na północny-zachód od ulicy Armii Krajowej, w rejonie pomiędzy ulicami Zwierzyniecką i Kościuszki, także w rejonie ulicy Przemysłowej (przede wszystkim grunty orne klasy IVa i IVb, stanowiące kompleksy rolniczej przydatności – 4 (żytni bardzo dobry) i 5 (żytni dobry). Z kolei najłabsze pod względem przydatności rolniczej grunty mają tereny południowe Miasta (przede wszystkim grunty dawnych wsi Halinów, Feliksów i Balcerów) oraz północno-zachodnie (grunty na styku z Puszcza Bolimowską oraz grunty obrębu Rawka). Zaliczane są do kompleksów rolniczej przydatności rolniczej – 6 (żytniego słabego) i 7 (żytniego najłabszego).

Usługi społeczne

Na terenie MIASTA SKIERNIEWICE funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć placówek oświatowych są to: 1 żłobek, 13 przedszkoli (w tym 5 niepublicznych), 6 publicznych szkół podstawowych i 2 niepubliczne, 5 publicznych gimnazjów i 2 niepubliczne. W dziedzinie szkolnictwa ponadgimnazjalnego Skierniewice pełnią funkcję ponadlokalną. Młodzież kształci się w: 4 publicznych i 2 niepublicznych liceach ogólnokształcących, 3 publicznych liceach profilowanych, 4 technikach i 2 zasadniczych szkołach zawodowych skupionych w 3 Zespołach Szkół Zawodowych. W ostatnich latach odnotowuje się wzrost liczby uczniów w liceach ogólnokształcących i technikach, natomiast zmniejsza się liczba uczniów

zasadniczych szkół zawodowych. Uzupełnieniem tej oferty jest kształcenie w systemie zaocznym w Prywatnym Technikum Uzupełniającym oraz Prywatnym Uzupełniającym Liceum Ogólnokształcącym. Dorośli mogą ponadto kształcić się w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych oraz Uzupełniającym Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych (obie placówki są w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Centrum Kształcenia Ustawicznego), w Technikum Uzupełniającym dla Dorosłych oraz Zaocznym Studium Policealnym (w Zespole Szkół Zawodowych nr 4) i policealnym Studium Zawodowym dla Dorosłych (w Centrum Kształcenia Ustawicznego).

Na terenie MIASTA SKIERNIEWICE znajduje się doskonale rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna. W mieście funkcjonuje m.in. Ośrodek Sportu i Rekreacji z trzema halami sportowymi, Miejska Pływalnia „Nawa”, Centrum Sportu i Rekreacji „Classic”, Zalew „Zadębie” z nowoczesnym torem regatowym. Teren wokół zalewu służy całorocznej rekreacji, po wyznaczonych wzdłuż linii brzegowej trasach, można nie tylko spacerować, uprawiać jogging, ale również jeździć konno, rowerem, a zimą biegać na nartach. W przyszłości ma powstać Centrum Sportów Wodnych - obiekt wyposażony w zaplecze gastronomiczne, noclegowe i rekreacyjne. Nad zalewem odbywają się imprezy miejskie zarówno sportowe jak i kulturalne. Największym obiektem sportowym w Mieście jest Ośrodek Sportu i Rekreacji z trzema halami sportowymi:

- 1) "stara" hala przy ul. Pomologicznej 10 wyposażona jest dodatkowo w siłownię, ściankę wspinaczkową, saunę i solarium,
- 2) "nowa" hala przy ul. Pomologicznej 8, która oprócz dwóch samodzielnych boisk posiada reprezentacyjną, wyposażoną w nowoczesny system nagłośnienia salę konferencyjną,
- 3) trzecia hala przy ul. Tetmajera 7, która oprócz boiska głównego posiada siłownię, saunę oraz małą salę do ćwiczeń.

Z obiektów na wolnym powietrzu wymienić należy: zlokalizowany przy ul. Pomologicznej stadion z trybunami dla widzów oraz 2 korty tenisowe; przy ul. Tetmajera 2 boiska, w tym jedno wielofunkcyjne, 3 korty tenisowe oraz inne elementy wyposażenia. OSiR, oprócz zadań statutowych, realizowanych w ww. obiektach, jest organizatorem wielu zawodów sportowych oraz imprez sportowo - rekreacyjnych o charakterze masowym. Nieco mniejszym obiektem jest Centrum Sportowo-Rekreacyjne "Classic" wyposażone w halę sportową, kręgielnię, bilard, siłownię, solarium i saunę. Pływalnia Miejska "NAWA" wyposażona jest w dwa baseny, przy czym większy dostosowany jest do prowadzenia zawodów pływackich w randze mistrzostw, mniejszy ze zjeżdżalnią oraz jacuzzi służy zajęciom relaksacyjnym oraz wodnemu aerobikowi. Obiekt jest w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Oprócz tego na miejscu znajduje się sauna, solarium, siłownia i salon odnowy biologicznej.

Na terenie MIASTA SKIERNIEWICE funkcjonują ośrodki kulturalne. Jednym z nich jest Młodzieżowe Centrum Kultury (MCK), w którym stałą formą pracy są warsztatowe zajęcia w zespołach artystycznych, klubach i kołach zainteresowań. Taneczno-wokalne upodobania najmłodszy mogą realizować w zespole „Wiercipięty” oraz Akademii Tańca „4-20”. Miłośnicy teatru mogą próbować swoich umiejętności aktorskich w Teatrze Realistycznym, młodzi fotograficy zdobywają nowe umiejętności w Klubie Fotograficznym „eFeF”. Liczną grupę osób skupia Klub Seniora „Ara” z prężnie działającym w jego strukturze zespołem wokalnym

„Srebrne Arki”. W MCK-u odbywają się wystawy malarskie, fotograficzne, wystawy tematyczne przybliżające kulturę zarówno naszego kraju, jak też odległych zakątków świata, organizowane są recitale, koncerty rockowe, koncerty jazzowe, rockoteki i dyskoteki. Placówka jest współorganizatorem festiwali i imprez o znaczeniu ponadlokalnym, m.in. Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Folk i Etno „ETHNOSFERA”, Festiwalu Muzyki Rockowej „Rock May Festiwal”.. Kolejną placówką kulturalną jest Miejski Ośrodek Kultury (MOK), w którym oprócz form stałych, związanych z jego statutową działalnością funkcjonuje kino „Polonez”, klub „Konstancja”, Radio RSC oraz formacja młodzieżowa Studio Tańca „CM”. Przy MOK działa Zespół Piosenki Dziecięcej „Tęcza” i „Andante”, Miejska Orkiestra Dęta oraz Kluby Seniora „Zacisze” i „Zgoda” oraz zespół muzyczny „Drugi Tydzień”. Inspiratorem spotkań ze sztuką jest Biuro Wystaw Artystycznych. W zasobach placówki zgromadzone są prace o tematyce filmowej i teatralnej polskich plakacistów: Franciszka Maśluszczaka, Jana Młodożeńca, Rafała Olbińskiego, Andrzeja Pągowskiego, Jana Sawki, Franciszka Starowieyskiego, Waldemara Świerzego i innych. BWA prowadzi cykle wykładów z historii sztuki oraz warsztaty pozwalające zgłębić techniki malarskie. Kolejną instytucją jest Miejska Biblioteka Publiczna (MBP) z pięcioma filiami, która prowadzi aktywną działalność kulturalno-oświatową, m.in. organizując spotkania z wybitnymi ludźmi świata kultury, historii, polityki. W MBP organizowane są konkursy plastyczne, literackie, przyrodnicze, projekcje filmów i bajek. Wystawy malarskie, historyczno-literackie i okolicznościowe kierowane są do wszystkich odbiorców. Stworzono także dwa punkty informacji europejskiej, które cieszą się ogromnym powodzeniem wśród uczącej się młodzieży i nauczycieli. Działa także Punkt Informacji Turystycznej. Ważną rolę odgrywa Izba Historii Skierniewic, która mieści się w XVIII-wiecznym modrzewiowym dworcu. W jej zbiorach zgromadzone są pamiątki ilustrujące dzieje Miasta. W cennych zbiorach Izby znajdują się m.in. oryginalne wydania niektórych dzieł Ignacego Krasickiego, który rezydując jako arcybiskup w skierniewickim Pałacu Prymasowskim, swój wolny czas poświęcał twórczości poetyckiej. Izba gromadzi i przechowuje także wiersze, artykuły i pamiątki związane z urodzonym w Skierniewicach, a tworzącym na emigracji, poetą Tadeuszem Sułkowskim (1909-1960). Osobne miejsce w Izbie zajmują eksponaty o charakterze etnograficznym, narzędzia i przedmioty używane w dawnych gospodarstwach. W modrzewiowym dworcu odbywają się koncerty muzyki klasycznej, na których gościły takie sławy jak: Wanda Wiłkomirska, Piotr Paleczny, Halina Czerny-Stefańska, Andrzej Kulka. Jest to też miejsce spotkań z twórcami kultury i historykami. Izba jest współorganizatorem Festiwalu Muzyki Romantycznej.

Współpraca Miasta z otoczeniem

MIASTO SKIERNIEWICE od wielu lat łączy więzi partnerskie z dwoma europejskimi miastami: Chatelaillon - Plage we Francji i Gerą w Niemczech. Współpraca z Niemcami trwa od 1976r. Jej głównym kreatorem jest młodzież, która uczestniczy we wspólnie przygotowywanych przedsięwzięciach, jak np. koncerty uczniów szkół muzycznych, plenery malarskie, organizowane w ramach programu Unii Europejskiej „Młodzież dla Europy”, warsztaty tematyczne, czy imprezy sportowe. Nieco krócej trwają kontakty z Francją, ale za to mają one charakter współpracy miast bliźniaczych. Zapoczątkowane w 1990r. kontakty

zaowocowały podpisaniem w 1994 r. we Francji, rok później w Skierniewicach Aktu Zbratania Miast. Na jego podstawie Unia Europejska wpisała oba miasta na listę miast bliźniaczych, co pozwala na dofinansowanie wspólnych projektów przez Komisję Europejską. W 2001 roku odnowiono kontakty z Purgstall – austriacką miejscowością położoną w kraju związkowym Dolna Austria. W 2002 roku podjęto wstępne rozmowy celem nawiązania współpracy pomiędzy Skierniewicami, a węgierskim miastem Szentes, które zostały sfinalizowane 4 maja 2004 roku podpisaniem dwustronnej umowy o współpracy partnerskiej w dziedzinie kultury, oświaty, turystyki i sportu.

W Skierniewicach wydawane są tygodniki: „Głos Skierniewic i Okolicy” oraz „Informator Tygodniowy Skierniewic”. Lokalna prasa i radio zajmują się m.in. obsługą medialną i promocyjną największych miejskich wydarzeń.

MIASTO SKIERNIEWICE jest członkiem Związku Miast Polskich, Związku Gmin Regionu Łódzkiego, Stowarzyszenia Powiatów i Gmin Dorzecza Bzury, Krajowej Izby Gospodarczej, Fundacji „Nerka” oraz Fundacji Rozwoju Kardiologii „Serce”.

Zrównoważony rozwój Miasta

Władze MIASTA SKIERNIEWICE prowadzą **politykę zrównoważonego rozwoju**, zgodną z zapisami Konstytucji RP i stosownych ustaw oraz następujących dokumentów strategicznych:

- Strategii Rozwoju Miasta Skierniewice do roku 2015,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Skierniewice.

Zaprezentowany w 2002 roku w Brukseli projekt „Aktywizacja potencjału gospodarczego w Skierniewicach” uzyskał akceptację, co wiąże się z przyznaniem miastu przez Komisję Europejską kwoty 4.820.000 euro. Realizacja rozpoczętego już projektu, którego głównym elementem jest modernizacja oczyszczalni ścieków stymulować będzie powstawanie nowych inwestycji w sferze gospodarczej oraz rozwój małej i średniej przedsiębiorczości.

Już trzykrotnie MIASTO SKIERNIEWICE zajęło I-sze miejsce w rankingu „Liga miast województwa łódzkiego”, w którym to dokonano zestawienia oraz porównano dane dotyczące działalności miast regionu w latach 1998-2001 (pierwsza edycja), w 2002 roku (druga edycja), w 2003 roku (trzecia edycja). Najwyższa lokata świadczy o tym, iż Władze MIASTA SKIERNIEWICE najwięcej środków przeznaczyły na inwestycje, mając przy tym względnie niski poziom bezrobocia oraz niskie koszty administracji. Miasto posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną. Dysponuje wystarczającymi zasobami wód podziemnych o dobrej jakości, dostępnością do wód geotermalnych, dużymi rezerwami w zakresie dostaw gazu ziemnego, możliwością odprowadzenia nieczystości do modernizowanej oczyszczalni ścieków.

Ponadto, MIASTO SKIERNIEWICE uplasowało się na jedenastym miejscu w przeprowadzonym w 2004 roku przez redakcję ogólnopolskiego tygodnika samorządowego „Wspólnota” rankingu oceniającego pracę jednostek samorządu terytorialnego pod kątem wydatków inwestycyjnych (w 2003 roku Miasto zajmowało 17 pozycję). Premiowano między innymi wysoki udział inwestycji w budżecie gminy przede wszystkim inwestycje w

infrastrukturę, która ma ogromne znaczenie zarówno dla mieszkańców Miasta, istniejących podmiotów gospodarczych, jak również i nowych inwestorów.

CZĘŚĆ II

ISTOTA I CELE

WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO

Konieczność coraz lepszego zaspokajania różnorodnych potrzeb mieszkańców i tworzenia jak najlepszych warunków dla dalszego rozwoju gospodarczego oraz wzrostu rangi Miasta Skierniewice w otoczeniu (regionalnym, krajowym i międzynarodowym) związana jest w dużej mierze z inwestycjami komunalnymi w sferze infrastruktury technicznej i społecznej, mieszkalnictwa, zagospodarowania przestrzennego oraz ochrony środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

Podstawowym czynnikiem ograniczającym możliwości inwestycyjne jest ograniczoność środków finansowych będących w dyspozycji Władz Miasta Skierniewice (budżet). Ta sytuacja wymaga optymalnego podejmowania decyzji o sposobie i kierunkach ich wydatkowania na cele inwestycyjne, zgodnie z zasadą racjonalnego gospodarowania, tj. „maksymalizacją efektów z wydatkowanych nakładów lub minimalizacją nakładów na uzyskanie założonych efektów”. Jest to także zgodne z zapisem art. 28 Ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że „wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, umożliwiającą terminową realizację zadań publicznych oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań”. Stąd też, decyzje dotyczące inwestycji komunalnych nie mogą być oparte na metodzie prób i błędów, licząc na szczęśliwy przypadek, a także nie mogą być wynikiem corocznie z trudem osiąganego kompromisu (przy okazji dyskusji nad budżetem). Występuje więc konieczność ich uporządkowania i koordynacji nie tylko w skali jednego roku, ale i wieloletniej.

Również wydatki inwestycyjne budżetu Miasta Skierniewice nie mogą być planowane w horyzoncie jednego roku budżetowego (jest to tzw. „planowanie od budżetu do budżetu”), gdyż jak pokazuje praktyka w wielu polskich miastach i gminach, prowadzi to do nadmiernej rozbudowy frontu inwestycyjnego, wydłużenia cyklu inwestycyjnego poszczególnych przedsięwzięć. W konsekwencji powoduje to wzrost ogólnych kosztów inwestycji, a także przesunięcie w czasie korzyści dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych z tytułu oddania do użytku danej inwestycji. Stąd też, wydatki inwestycyjne muszą być programowane w dłuższej perspektywie czasowej (kilkuletnie). Tylko taki sposób podejścia prowadzi do racjonalnego ich wydatkowania, co umożliwi przy danych nakładach finansowych uzyskanie maksymalnego efektu w postaci coraz lepszych warunków życia ludności i funkcjonowania podmiotów gospodarczych.

Świadoma i konsekwentna realizacja inwestycji komunalnych wymaga **sformułowania wieloletniej i skoordynowanej strategii inwestycyjnej** Miasta Skierniewice, której wyrazem jest WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY (zwany w skrócie WPI). WPI stanowi „pomost” między perspektywicznymi celami zawartymi w: STRATEGII ROZWOJU MIASTA SKIERNIEWICE DO ROKU 2015, STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SKIERNIEWICE, PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA WRAZ Z PLANEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA MIASTA SKIERNIEWICE W LATACH 2004-2011 ORAZ PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI. Jest on sporządzany w celu:

- uporządkowania i zaplanowania procesów inwestycyjnych w cyklach wieloletnich (racjonalizacja decyzji inwestycyjnych),
- wydzielenia wydatków inwestycyjnych z procedur uchwalania budżetu Miasta,
- optymalizacji efektów wydatkowania funduszy publicznych na inwestycje komunalne,
- uspołecznienia procesu decyzyjnego dotyczącego kierunków, skali i tempa procesów inwestowania w Mieście.

W procesie opracowywania WPI należy zmierzać do uzyskania w miarę precyzyjnych odpowiedzi na następujące pytania:

- *co* trzeba zrobić? (określenie zadań inwestycyjnych niezbędnych do realizacji),
- *kiedy* należy to zrobić? (określenie terminu realizacji poszczególnych zadań inwestycyjnych),
- *gdzie* należy to zrobić? (umiejscowienie w przestrzeni planowanych zadań inwestycyjnych),
- *kto* ma to zrobić? (wyznaczenie osób, jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację planowanych zadań inwestycyjnych),
- *ile* to będzie kosztować? (określenie wysokości nakładów finansowych niezbędnych do realizacji planowanych zadań inwestycyjnych),
- *skąd* wziąć na to pieniądze? (określenie źródeł finansowania planowanych zadań inwestycyjnych).

Podstawowym czynnikiem wpływającym na skalę i tempo możliwości zaspokajania potrzeb społecznych oraz gospodarczych jest ograniczoność środków finansowych będących w dyspozycji Władz MIASTA SKIERNIEWICE (budżet). Ta sytuacja wymaga racjonalnego (optymalnego) podejmowania decyzji o sposobie i kierunkach ich wydatkowania na cele inwestycyjne.

Wydatki inwestycyjne budżetu MIASTA SKIERNIEWICE nie mogą być planowane wyłącznie w horyzoncie jednego roku budżetowego, czy też jednej kadencji władz samorządowych (jest to tzw. „planowanie od budżetu do budżetu” lub tzw. „planowanie kadencyjne”), gdyż jak pokazuje polska praktyka, prowadzi to do nadmiernej rozbudowy frontu inwestycyjnego, wydłużenia cyklu inwestycyjnego poszczególnych przedsięwzięć. W konsekwencji powoduje to wzrost ogólnych wydatków inwestycyjnych, a także przesunięcie w czasie korzyści dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych z tytułu oddania do użytku danej inwestycji. Towarzyszy temu z reguły nadmierne - w stosunku do potencjału finansowego - zadłużanie się, co skutkować będzie w przyszłości ograniczeniem wielkości środków przeznaczanych na inwestycje komunalne. Ponadto, inwestycje komunalne, a zwłaszcza w sferze infrastruktury technicznej charakteryzują się z reguły wieloletnim cyklem

realizacji i dużą kapitałochłonnością, co powoduje konieczność ich uporządkowania i koordynacji nie tylko w skali jednego roku budżetowego, czy też jednej kadencji, ale i wieloletniej. Stąd też, wydatki inwestycyjne MIASTA SKIERNIEWICE muszą być programowane w dłuższym horyzoncie czasu, czyli w perspektywie, co najmniej dwóch następnych kadencji. Tylko taki sposób postępowania prowadzi do ich oszczędnego i efektywnego wydatkowania z zastosowaniem zasady racjonalnego gospodarowania. Dla racjonalnego wykorzystania środków publicznych, będących w dyspozycji budżetu Miasta Skierniewice ważne są odpowiedzi na następujące trzy pytania:

- jaki jest cel wydatkowania tych środków?
- ile środków inwestycyjnych może być wydatkowane?,
- jak środki te są wydatkowane?

Biorąc powyższe pod uwagę, **WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** będzie spełniał bardzo ważną rolę dla Prezydenta i Rady Miasta oraz pracowników Urzędu Miasta i spółek komunalnych między innymi jako:

- ułatwienie podejmowania bieżących decyzji w zgodności z długookresowymi celami rozwoju Miasta,
- formalny mechanizm podejmowania decyzji o skali i tempie realizacji inwestycji komunalnych,
- narzędzie racjonalnego zarządzania finansami Miasta, zwłaszcza środkami inwestycyjnymi - optymalne wykorzystanie ograniczonych środków publicznych,
- mechanizm (instrument) koordynujący wszelkie działania poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta oraz spółek komunalnych, związane z przygotowaniem oraz przebiegiem procesu inwestycyjnego,
- merytoryczna podstawa do ubiegania się o środki pomocowe z Unii Europejskiej (fundusze strukturalne i Fundusz Spójności) na współfinansowanie zaplanowanych inwestycji komunalnych - bez WPI nie będzie możliwości ubiegania się o te środki,
- podstawa do ubiegania się o kredyty preferencyjne i komercyjne w bankach, a także emisji obligacji komunalnych z przeznaczeniem na realizację konkretnych zadań inwestycyjnych,
- podstawa do negocjacji z prywatnymi inwestorami w sprawie zaangażowania ich kapitału w realizację konkretnych inwestycji komunalnych (są to tzw. przedsięwzięcia publiczno-prywatne).

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013 stanowi także istotne źródło informacji dla mieszkańców, organizacji pozarządowych, istniejących podmiotów gospodarczych i potencjalnych inwestorów o planowanych inwestycjach komunalnych (rodzaj, koszt, termin realizacji i miejsce lokalizacji).

Zapotrzebowanie na inwestycje komunalne w MIEŚCIE SKIERNIEWICE jest ogromne i daleko przekracza dostępne na ten cel fundusze (budżet). Ustalenia **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** są więc wynikiem stałego procesu wyboru i kompromisu między zaspokajaniem potrzeb bieżących (wydatki bieżące) a zaspokajaniem przyszłych potrzeb (wydatki inwestycyjne), którego będą dokonywały Władze MIASTA SKIERNIEWICE w sprawie tego:

- jak duże środki finansowe przeznaczać na inwestycje? – jaki ma być udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach budżetu Miasta?

- jakie inwestycje komunalne przedkładać nad inne? – jakie inwestycje mają priorytetowe znaczenie dla Miasta i jego mieszkańców? (na wszystkie pożądane inwestycje nie wystarczy pieniędzy),
- w jaki sposób finansować preferowane inwestycje? – jakie powinny być źródła finansowania inwestycji?

Stąd też, w pracach planistycznych nad tworzeniem **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** nieustannie pojawia się konieczność dokonywania wyborów - często trudnych i bolesnych - bowiem środki inwestycyjne są ograniczone. Liczba i zakres rzeczowy zgłoszonych zadań inwestycyjnych znacznie przekracza możliwości ich sfinansowania z budżetu Miasta. Stąd też nie można ich rozpoczynać w jednym czasie. Kluczową sprawą jest więc ustalenie, które inwestycje komunalne mają charakter priorytetowy, a które niestety muszą jeszcze „poczekać” z realizacją.

CZĘŚĆ III

ZAŁOŻENIA I ZASADY TWORZENIA WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA NA LATA 2005-2013 prezentuje w swej treści:

- całościowy plan inwestycji komunalnych w okresie objętym planem oraz wielkość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację (ogólną i w rozbiu na poszczególne zadania inwestycyjne),
- roczne plany realizacji inwestycji komunalnych zawierające rzeczowy wykaz inwestycji wraz z określoną wielkością środków finansowych przeznaczonych na ich realizację.

Ogólna kwota wszystkich środków finansowych przeznaczonych w danym roku budżetowym na realizację inwestycji komunalnych określona została jako tzw. **BUDŻET INWESTYCYJNY**, w odróżnieniu od pozostałej części budżetu Miasta, która określana jest mianem budżetu operacyjnego. Budżet inwestycyjny stanowi podstawę dla konstruowania rocznego budżetu Miasta, a zwłaszcza rozmiarów wydatków inwestycyjnych.

Główną cechą **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** jest odniesienie kosztów programu inwestycyjnego do zdolności jego sfinansowania zarówno ze źródeł wewnętrznych (budżet miasta, środki finansowe przedsiębiorstw komunalnych), jak i zewnętrznych (pożyczki, preferencyjne i komercyjne kredyty bankowe, obligacje komunalne, zagraniczne środki pomocowe, w tym Unii Europejskiej, budżet państwa).

Jednak podstawowym źródłem zabezpieczenia środków finansowych na realizację przyjętych w WPI - zadań inwestycyjnych będzie budżet Miasta. W tej sytuacji należy w sposób ciągły prognozować dochody i wydatki budżetu, aby mieć orientację w przewidywanych możliwościach sfinansowania zadań inwestycyjnych z własnych środków (temu celowi służy Wieloletni Plan Finansowy).

Biorąc powyższe pod uwagę **WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** jest dokumentem, w którym przedstawiono:

- priorytety inwestycyjne Miasta wynikające z długookresowych celów jego rozwoju,
- zbiorcze ujęcie kluczowych elementów polityki zrównoważonego rozwoju Miasta oraz zaspokojenia potrzeb w zakresie usług komunalnych w odniesieniu do inwestycji komunalnych,
- odniesienie kosztu realizacji WPI do wszystkich środków finansowych, które mogą być przeznaczone na ujęte w tym planie zadania inwestycyjne (źródła wewnętrzne i zewnętrzne),

Tak więc, **WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** to z formalnego punktu widzenia dokument, który przedstawia listę zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w przyjętym horyzoncie czasu. Był on tworzony w oparciu o następujące zasady:

- WPI stanowi podstawowy instrument koordynacji wszystkich działań związanych z przygotowaniem i przebiegiem procesu inwestycyjnego,
- WPI zawiera zestaw inwestycji komunalnych finansowanych z budżetu Miasta (w całości lub w części) oraz inwestycje miejskich spółek komunalnych, działających w sferze użyteczności publicznej,
- WPI stanowi podstawę do corocznego tworzenia budżetu Miasta w części dotyczącej wydatków inwestycyjnych,
- WPI obejmuje okres pięciu lat - jego okres został zaktualizowany do zasad planowania budżetu funduszy pomocowych Unii Europejskiej, który jest określany w cyklu siedmioletnim na lata 2007-2013,
- WPI ma charakter planu „kroczącego”, tzn. będzie on modyfikowany corocznie (lub częściej, jeśli wydarzy się istotny powód merytoryczny) poprzez korekty i uaktualnianie jego zapisów, przy jednoczesnym eliminowaniu minionego roku oraz uzupełnianiu o kolejny nowy rok kalendarzowy,
- WPI będzie corocznie przedmiotem uchwały Rady Miasta (po jego modyfikacji) przed terminem złożenia - przez Prezydenta Miasta - prowizorium budżetowego do Rady Miasta,
- Uzupełnieniem WPI jest Wieloletni Plan Finansowy (ma on również charakter „kroczący”), który wskazuje poziom wydatków inwestycyjnych, a także optymalną wielkość zadłużenia budżetu Miasta, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne i wpływ spłat kredytów na przyszłe budżety,
- WPI będzie stanowił merytoryczną podstawę do tworzenia WIELOLETNICH PROGRAMÓW INWESTYCYJNYCH w rozumieniu art. 110 ustawy o finansach publicznych.

Reasumując należy stwierdzić, że **WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** prezentuje w swej treści roczne plany inwestycyjne oraz środki finansowe przeznaczone w okresie objętym planem na realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych. Pierwszy rok WPI stanowi podstawę do opracowania części inwestycyjnej budżetu Miasta Skierniewice, zaś kolejne lata spełniają funkcję informacyjną. Ogólna kwota wszystkich środków finansowych przeznaczonych w danym roku budżetowym na realizację inwestycji określana jest jako tzw. budżet inwestycyjny - w odróżnieniu od pozostałej części budżetu, którą określa się jako budżet operacyjny. Spojrzenie na budżet Miasta Skierniewice w tym ujęciu (odmiennie od tradycyjnego zapisu dochodów i wydatków w podziałach klasyfikacji budżetowej) jest konieczne ze względu na potrzebę prognozowania zasobów finansowych budżetu oraz przewidywania możliwości pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych. Każde zadanie inwestycyjne zawarte w WPI jest opisane w sposób następujący:

- tytuł zadania,
- rok, w którym zostanie ono rozpoczęte oraz okres jego realizacji,
- wielkość środków finansowych, jakie są niezbędne na jego realizację ogółem oraz w rozbiciu na poszczególne lata,
- źródła finansowania danego zadania inwestycyjnego w rozbiciu na źródła wewnętrzne i zewnętrzne.

CZĘŚĆ IV

ZGŁOSZONE ZADANIA INWESTYCYJNE

Proces sporządzania **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** stanowił logiczną sekwencję działań, które po ustaleniu formalnych i organizacyjnych ram procesu jego opracowywania, miały na celu:

- 1) zgłoszenie wniosków inwestycyjnych przez Radnych, poszczególne wydziały Urzędu Miasta, miejskie jednostki organizacyjne i organizacje pozarządowe;
zgłoszenie wniosków inwestycyjnych przez spółki komunalne z udziałem Miasta, tj.: Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WOD-KAN” Sp. z o.o., Energetyka Ciepła Sp. Z o.o., Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. Z o.o., Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o., Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o., Pływalnia Miejska Sp. z o.o., Ośrodek Sportu i Rekreacji Sp. z o.o., Zakład Utrzymania Miasta Sp. z o.o.
- 2) szczegółową charakterystykę inwestycji komunalnych oraz analizę i ocenę ich znaczenia dla dalszego rozwoju Miasta,
- 3) stworzenie listy inwestycji komunalnych, przewidzianych do realizacji.

Wykaz zgłoszonych zadań inwestycyjnych

Zgłoszono następujące zadania do **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013**:

LATA 2009-2013

Tytuł zadania:

ZAOPATRZENIE W WODĘ I ENERGIA WODNA

BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ MAGISTRALNEJ (OD UJĘCIA PRZY RAWSKIEJ)

ROZBUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ W ULICACH: DZIAŁKOWA, WĄSKA, ŁĄCZNA, RAWSKA (OD UL. STROBOWSKIEJ DO GRANIC MIASTA), 2 PUŁKU BERLIŃSKIEGO, TRAUGUTTA, HIBNERA, UNII EUROPEJSKIEJ, WYSZYŃSKIEGO, PODKŁADOWA, MANDARYNKOWA, CYTRYNOWA.

BUDOWA MAŁEJ ELEKTROWNI WODNEJ ZA DĘBIE NA RZECE ŁUPI.

BUDOWA STACJI UZDATNIANIA WODY PRZY UL. RAWSKIEJ WRAZ Z BUDOWĄ SIECI WODOCIĄGOWEJ

KANALIZACJA I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ W MIEŚCIE SKIERNIEWICE - ROZDZIAŁ FUNKCJI KANALIZACJI OGÓLNO-SPLAWNEJ POPRZECZ ROZBUDOWĘ SYSTEMU KANALIZACJI DESZCZOWEJ.

BUDOWA SIECI KANALIZACYJNEJ – UL. KASZTANOWA.

ROZBUDOWA SYSTEMU KANALIZACJI SANITARNEJ

BUDOWA SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ W UL. BATOREGO

BUDOWA I ROZBUDOWA KANALIZACJI SANITARNEJ W ULICACH: RAWSKIEJ, GRANICZNEJ, TRZCIŃSKIEJ, CICHEJ

BUDOWA I ROZBUDOWA SIECI KANALIZACJI DESZCZOWEJ W REJONIE UL. RAWSKIEJ I AL. NIEPODLEGŁOŚCI ORAZ PRZEBUDOWA KANALIZACJI DESZCZOWEJ W UL. 1-GO MAJA WRAZ Z PRZEŁĄCZENIEM KANAŁÓW DESZCZOWYCH Z ULIC: TRZCIŃSKA, BATOREGO, NIEPODLEGŁOŚCI DO NOWOWYBUDOWANYCH, WYSZYŃSKIEGO, ŁOWICKA

BUDOWA I PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW:

- MODERNIZACJA PRZEPOMPOWNI ŚCIEKÓW SUROWYCH,
- CZĘŚĆ MECHANICZNA – WYELIMINOWANIE ZAMARZANIA KRAT, DOPOSAŻENIE W NOWE SEPARATORY I MODERNIZACJA INSTALACJI WENTYLACJI,
- CZĘŚĆ BIOLOGICZNA- BUDOWA REAKTORA O NIEZAWODNYM SYSTEMIE POMIARÓW STĘŻEŃ TLENU I ZMIANIE STEROWANIA PRACĄ DMUCHAW,
- ROZBUDOWA I MODERNIZACJA STACJI ODWADNIANIA I HIGIENIZACJI OSADU,
- BUDOWA I ROZBUDOWA WĘZŁA OSADOWO - BIOGAZOWEGO,
- UTYLIZACJA OSTATECZNA OSADU ,Z INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ.

DROGI, CHODNIKI, ŚCIEŻKI ROWEROWE

BUDOWA OBWODNICY ZACHODNIEJ- I ETAP:

- BUDOWA ODCINKA A. KRAJOWEJ OD UL. ŁOWICKIEJ DO UL. M. CURIE- SKŁODOWSKIEJ;
- BUDOWA ODCINKA OD UL. ŁOWICKIEJ DO UL. SIERAKOWICKIEJ.

BUDOWA OBWODNICY ZACHODNIEJ- II ETAP:

- BUDOWA ODCINKA OD UL. SIERAKOWICKIEJ DO UL. T. KOŚCIUSZKI;
- BUDOWA ODCINKA OD UL. T.KOŚCIUSZKI DO UL. ZWIERZYŃCIEKIEJ.

BUDOWA OBWODNICY WSCHODNIEJ:

- BUDOWA ODCINKA OD UL. MSZCZONOWSKIEJ DO UL. UNII EUROPEJSKIEJ;
- BUDOWA ODCINKA OD UL. UNII EUROPEJSKIEJ/J.III SOBIESKIEGO DO UL. M. CURIE- SKŁODOWSKIEJ.

PRZEBUDOWA UL. ŁÓDZKIEJ W SKIERNIEWICACH

ROZBUDOWA UL. WIDOK OD UL. SIENNEJ DO UL. SKŁODOWSKIEJ W CIĄGU DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 705 W SKIERNIEWICACH
PRZEBUDOWA AL. NIEPODLEGŁOŚCI W CIĄGU DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 705
PRZEBUDOWA ISTNIEJĄCEJ SIECI DROGOWEJ - MOST NA RZECIE ŁUPII W UL. 1-GO MAJA.
REMONT/ MODERNIZACJA DROGI KRAJOWEJ NR 70 WRAZ Z BUDOWĄ EKRAŃ AKUSTYCZNYCH
REMONT UL. BATOREGO WRAZ Z PRZYLEGLYM PASEM DROGOWYM - TRAKT SPACEROWY WIODĄCY Z RYNKU DO TERENÓW POWOJSKOWYCH.
MODERNIZACJA UL. ŁOWICKIEJ I UL. WYSZYŃSKIEGO
PRZEBUDOWA DRÓG W ULICACH: MONIUSZKI, WIENIAWSKIEGO, WILLOWA, PRÓCHNIKA.
MODERNIZACJA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 707 (MODERNIZACJA UL. RAWSKIEJ I UL. KOPERNIKA - PRZEBUDOWA JEZDNI, CHODNIKÓW I BUDOWA ŚCIEŻKI PIESZO-ROWEROWEJ)
PRZEBUDOWA ULIC POWIATOWYCH I GMINNYCH
REMONT ULIC POWIATOWYCH I GMINNYCH
WYKONANIE PODBUDOWY I NAWIERZCHNI BITUMICZNYCH DRÓG GMINNYCH (ULIC)
BUDOWA CHODNIKÓW W SKIERNIEWICACH

ZAOPATRZENIE W CIEPŁO
MODERNIZACJA SIECI CIEPLNEJ WYSOKOPARAMETROWEJ NA OS. WIDOK
BUDOWA SIECI CIEPLNEJ DO BUDYNKÓW BYŁEJ JEDNOSTKI WOJSKOWEJ PRZY UL. BATOREGO
MODERNIZACJA CZĘŚCI CIŚNIENIOWEJ KOTŁA WR25/4 NA ŚCIANY SZCZELNE I EWENTUALNIE DOPASOWANIE KOTŁA DO WSPÓŁSPALANIA BIOMASY WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ PRZYGOTOWANIA I PODAWANIA PALIWA
BUDOWA SPINKI W UL. KILIŃSKIEGO, RAWSKIEJ I POMOLOGICZNEJ
MODERNIZACJA I REMONT KAPITAŁNY UKŁADÓW POMPOWYCH W CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ
MODERNIZACJA ISTNIEJĄCEJ AUTOMATYKI KOTŁÓW ZAINSTALOWANYCH W CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ. KOMPLEKSOWA PRZEBUDOWA AUTOMATYKI CIEPŁOWNI I WĘZŁÓW CIEPLNYCH WRAZ Z TELEMETRIĄ CAŁEGO SYSTEMU
PODŁĄCZENIE DO MIEJSKIEJ SIECI CIEPLNEJ BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W ULICACH: PRZEMYSŁOWEJ, ARMII KRAJOWEJ, DZIAŁKOWEJ, NOWOBIELAŃSKIEJ- POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA SYSTEMU
WYMIANA PRZETWORNIC CZĘSTOTLIWOŚCI W NAPĘDACH CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ
MODERNIZACJA STACJI UZDATNIANIA WODY W CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ- AUTOMATYZACJA PROCESU PRODUKCJI WODY
REMONTY BIEŻĄCE I KONSERWACJA SPRZĘTU TECHNICZNEGO
NOWE PODŁĄCZENIE DO SYSTEMU GRZEWCZEGO (UL. MICKIEWICZA 24, UL. REYMONTA 20, UL. KOPERNIKA 5)
MODERNIZACJA I PRZEBUDOWA STACJI TRANSFORMATOROWEJ ORAZ UKŁADÓW ZABEZPIECZENIA ROZDZIELNI W CIEPŁOWNI MIEJSKIEJ
OGRANICZENIE EMISJI POPRZEZ LIKWIDACJĘ NISKICH PARAMETRÓW, LIKWIDACJĘ WĘZŁÓW GRUPOWYCH Z KOMPLEKSOWYM ZARZĄDZANIEM I NADZOREM TELEMETRYCZNYM PRACY SIECI, KOMÓR I WĘZŁÓW CIEPŁOWNICZYCH.
LIKWIDACJA ŹRÓDEŁ NISKIEJ EMISJI- ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA SYSTEMU, BUDOWA SPINKI (UL. SIENKIEWICZA- L.O., UL. RAWSKA, UL. STRYKOWSKA, UL. CZYSTA).
PODŁĄCZENIE DO SIECI WP OSIEDLA MIESZKANIOWEGO PRZY UL. SOBIESKIEGO Z WYBUDOWANIEM KOLEKTORA DO WSPÓŁPRACY ODNAWIALNEGO ŹRÓDŁA GEOTERMALNEGO Z SYSTEMEM CIEPŁOWNICZYM SKIERNIEWIC
MODERNIZACJA SIECI WYSOKICH PARAMETRÓW Z WĘZŁA 506 DO UL. TRZCIŃSKIEJ
WSPÓŁPRACA ODNAWIALNEGO ŹRÓDŁA GEOTERMALNEGO Z SYSTEMEM CIEPŁOWNICZYM SKIERNIEWIC
BUDOWA INSTALACJI OCZYSZCZANIA SPALIN (ODSIARCZANIE)
BUDOWA SKOJARZONEGO ŹRÓDŁA WYTWARZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ I CIEPLNEJ (KOGENERACJA)
MODERNIZACJA PODGRZEWACZA KOTŁA WR25/3
PRZEBUDOWA SKŁADOWISKA ŻUŻLA
GOSPODARKA ODPADAMI
REKULTYWACJA SKŁADOWISKA ODPADÓW W JULKOWIE.
BUDOWA ZAKŁADU SEGREGACJI ODPADÓW STAŁYCH.
REALIZACJA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA WRAZ Z PLANEM GOSPODARKI ODPADAMI DLA MIASTA SKIERNIEWICE W LATACH 2004-2011”
KULTURA
REMONT I ADAPTACJA ZABYTKOWEGO BUDYNKU WILLI KOZŁOWSKICH POD POTRZEBY JEDNOSTEK KULTURY, DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE MIASTA SKIERNIEWICE.
BUDOWA MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

OŚWIATA I SPORT SZKOLNY

BUDOWA SAL GIMNASTYCZNYCH PRZY OBIEKTACH SZKOLNYCH W SKIERNIEWICACH - SALA GIMNASTYCZNA PRZY SP NR 7
BUDOWA SAL GIMNASTYCZNYCH PRZY OBIEKTACH SZKOLNYCH W SKIERNIEWICACH – SALA GIMNASTYCZNA PRZY ZSZ NR 2
BUDOWA SAL GIMNASTYCZNYCH PRZY OBIEKTACH SZKOLNYCH W SKIERNIEWICACH – SALA GIMNASTYCZNA PRZY ZSO (LO IM. B. PRUSA)
REMONT I MODERNIZACJA SALI GIMNASTYCZNEJ PRZY SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO- WYCHOWAWCZYM IM. J. KORCZAKA
WYBUDOWANIE PLACU ZABAW NA TERENIE SOSW IM. J. KORCZAKA
WYKONANIE PLACU ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 4
DOBUDOWA PARTERU DO BUDYNKU PRZEDSZKOLA NR 1 W CELU UTWORZENIA GABINETU LOGOPEDYCZNEGO.
ZNIESIENIE BARIER ARCHITEKTONICZNYCH DLA WÓZKÓW INWALIDZKICH POPRZEZ WYKONANIE PODJAZDU ORAZ REMONT SANITARIÓW I NAPRAWĘ PODŁÓG W KORYTARZACH INTERNATU I SZKOŁY SOSW IM. J. KORCZAKA.
WYKONANIE PLACU ZABAW PRZY PRZEDSZKOLU NR 5 PRZY UL. CZYTEJ
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOLA NR 1 PRZY UL. BATOREGO
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZEDSZKOLA NR 4 PRZY UL. IWASZKIEWICZA
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW SZKOLNYCH W SKIERNIEWICACH - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 2 PRZY UL. 1-GO MAJA
KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA SZKÓŁ NA TERENIE MIASTA SKIERNIEWICE JAKO PRZYKŁAD ZMNIEJSZENIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA POPRZEZ OSZCZĘDZANIE ENERGII - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4 IM. M. SKŁODOWSKIEJ- CURIE
KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA SZKÓŁ NA TERENIE MIASTA SKIERNIEWICE JAKO PRZYKŁAD ZMNIEJSZENIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA POPRZEZ OSZCZĘDZANIE ENERGII - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU ZSO (LO IM. B.PRUSA)
KOMPLEKSOWA TERMOMODERNIZACJA SZKÓŁ NA TERENIE MIASTA SKIERNIEWICE JAKO PRZYKŁAD ZMNIEJSZENIA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA POPRZEZ OSZCZĘDZANIE ENERGII - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU GIMNAZJUM NR 3
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW SZKOLNYCH W SKIERNIEWICACH - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU GIMNAZJUM NR 1 PRZY UL. SZARYCH SZEREGÓW
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW SZKOLNYCH W SKIERNIEWICACH - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU ZESPOŁU SZKÓŁ ZAWODOWYCH NR 2 IM. J. PACZKOWSKIEGO
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW SZKOLNYCH W SKIERNIEWICACH - TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU ZESPOŁU SPORTOWYCH SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH PRZY UL. KONOPNICKIEJ
DZIEDZICTWO KULTUROWE I OCHRONA ZABYTKÓW
OŻYWIENIE SPOŁECZNO- GOSPODARCZE PÓŁNOCNO- WSCHODNIEJ CZĘŚCI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO POPRZEZ REWITALIZACJĘ TERENÓW POWOJSKOWYCH W SKIERNIEWICACH.
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE OBSZARU OBJĘTEGO OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ- TRAKT DWORCOWY - ETAP I- PLAC PRZED DWORCEM - ETAP II- UL. SIENKIEWICZA.
REWALORYZACJA ZABYTKOWEGO PARKU - ETAP I- OPRACOWANIE DOKUMENTACJI

- ETAP II- REWALORYZACJA UKŁADU WODNEGO
- ETAP III- REWALORYZACJA UKŁADU PRZESTRZENNEGO PARKU
- ETAP IV- REWALORYZACJA NASADZEŃ ROŚLINNYCH I MAŁEJ ARCHITEKTURY.
REWALORYZACJA ZABYTKOWEGO RATUSZA
OGÓLNOGOSPODARSTWO
OGÓLNOGOSPODARSTWO
OGÓLNOGOSPODARSTWO
REMONT STADIONU MIEJSKIEGO- II ETAP (WYKONANIE PŁYTY GŁÓWNEJ WRAZ Z BIEŻNIĄ TARTANOWĄ)
BUDOWA INFRASTRUKTURY REKREACYJNEJ W STREFIE BRZEGOWEJ ZALEWU „ZADĘBIE”
BUDOWA SZTUCZNEGO LODOWISKA (ZADANIE ZGŁOSZONE PRZEZ MŁODZIEŻOWĄ RADĘ SKIERNIEWIC).
BUDOWA BOISK SPORTOWYCH W RAMACH PROGRAMU „MOJE BOISKO-ORLIK 2012”
BUDOWA PLACU ZABAW I REMONT BOISKA PRZY UL. JODŁOWEJ
WYKONANIE SKATE PARKU PRZY UL. KONWALIOWEJ
ROZBUDOWA OŚRODKA SPORTÓW WODNYCH (BUDOWA WIEŻY SĘDZIOWSKIEJ PRZY TORZE KAJAKOWYM, BUDOWA TRYBUN DLA KIBICÓW, BUDOWA HOTELU Z ZAPLECZEM TRENINGOWYM, GASTRONOMICZNYM, KONFERENCYJNYM).
BUDOWA HALI JUDO I SPOTÓW WALKI.
MIESZKALNICTWO KOMUNALNE
BUDOWA BUDYNKU KOMUNALNEGO.
ZWIĘKSZENIE ZASOBÓW MIESZKAŃ KOMUNALNYCH
POPRAWA STANDARDU MIESZKAŃ KOMUNALNYCH
WYKONANIE INSTALACJI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ WRAZ Z PRZYŁĄCZAMI W BUDYNKU PRZY UL. JAGIELLOŃSKIEJ 26.
WYKONANIE INSTALACJI KANALIZACYJNEJ WRAZ Z PRZYŁĄCZAMI W BUDYNKU PRZY UL. MICKIEWICZA 14.
OPIEKA SPOŁECZNA
UTWORZENIE ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY
ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I GOSPODARKA GRUNTAMI
POZYSKANIE GRUNTÓW POD TERENY KOMUNIKACYJNE - OBWODNICĘ ZACHODNIĄ
POZYSKANIE GRUNTÓW POD TERENY KOMUNIKACYJNE - OBWODNICĘ WSCHODNIĄ
TRANSPORT PUBLICZNY
ZAKUP AUTOBUSÓW DLA MZK SP. Z O.O. (12 AUTOBUSÓW) – WYMIANA TABORU AUTOBUSOWEGO.
POZOSTAŁE ZADANIA
BUDOWA SIEDZIBY URZĘDU MIASTA.
BUDOWA ALTANY I PUNKTU INFORMACJI TURYSTYCZNEJ W RYNKU
OPRACOWANIE PLANU WYKORZYSTANIA ŹRÓDŁ GEOTERMALNYCH NA TERENIE MIASTA I JEGO REALIZACJA.
ZAKUP I WDROŻENIE SYSTEMU KOMPUTEROWEGO DO OBSŁUGI MIESZKAŃCÓW MIASTA.

Kryteria kwalifikacji zadań inwestycyjnych do WPI

Przy podejmowaniu decyzji dotyczących umieszczania poszczególnych zadań w **WIELOLETNIM PLANIE INWESTYCYJNYM MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** preferencje miały inwestycje komunalne, wynikające z długookresowych celów rozwoju i priorytetów zapisanych w STRATEGII i STUDIUM, które jednocześnie spełniały następujące kryteria:

- generują największe korzyści dla mieszkańców i ich warunków zamieszkania, obsługi i wypoczynku,
- zapewnią ochronę zasobów i walorów środowiska przyrodniczego oraz poprawę jego stanu,
- sprzyjają zwiększaniu aktywności gospodarczej funkcjonujących podmiotów gospodarczych oraz podnoszeniu atrakcyjności lokalizacyjnej Miasta dla nowych inwestorów,
- są rozpoczęte i wymagają kontynuowania dla uzyskania założonego efektu społecznego, gospodarczego, ekologicznego i kulturowego,
- dają realne podstawy do ubiegania się o zagraniczne środki pomocowe, w tym z Unii Europejskiej oraz preferencyjne pożyczki i kredyty, a także dotacje z budżetu państwa i województwa,
- są przygotowane do realizacji pod względem formalno-prawnym i projektowo-technicznym,
- pozwolą poprawić stan techniczny i niezawodność funkcjonowania infrastruktury komunalnej i społecznej,
- pozwolą obniżyć wydatki bieżące budżetu Miasta poprzez zmniejszenie kosztów funkcjonowania infrastruktury komunalnej i społecznej oraz nakładów pracy.

ZAKOŃCZENIE

Konieczność coraz lepszego zaspokajania różnorodnych potrzeb mieszkańców MIASTA SKIERNIEWICE oraz ograniczoność środków finansowych będących w dyspozycji budżetu miasta wymaga racjonalnego (optymalnego) podejmowania decyzji o sposobie i kierunkach ich wydatkowania. To wymaga, aby decyzje dotyczące dalszego rozwoju MIASTA SKIERNIEWICE nie były podejmowane w cyklu rocznym lub kadencyjnym, lecz aby wynikały z ustaleń o charakterze perspektywicznym.

W tej sytuacji niezbędnym staje się prowadzenie przez Władze MIASTA SKIERNIEWICE systematycznej oraz długookresowej polityki zrównoważonego rozwoju. Jej realizacja dokonywać się będzie poprzez sukcesywną realizację szeregu przedsięwzięć, w tym zwłaszcza inwestycyjnych. Wymaga to opracowywania **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO**, będącego wyrazem długookresowej strategii inwestycyjnej Władz MIASTA SKIERNIEWICE. Umożliwia on skuteczną koordynację procesów inwestycyjnych, przyczyniając się tym samym do poprawy efektywności wydatkowania ograniczonych środków finansowych z budżetu Miasta. Jego uzupełnieniem jest Wieloletni Plan Finansowy, który wskazuje poziom wydatków inwestycyjnych, a także optymalną wielkość zadłużenia budżetu Miasta, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne i wpływ spłat kredytów na przyszłe budżety.

W procesie opracowywania **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** brane były pod uwagę zarówno potrzeby mieszkańców, jak i możliwości finansowe budżetu Miasta. Prezentuje on w swej treści całościowy plan inwestycji komunalnych w okresie objętym planem oraz wielkość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację.

Należy podkreślić, że istotnym uwarunkowaniem skutecznej i efektywnej realizacji ustaleń **WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO MIASTA SKIERNIEWICE NA LATA 2005-2013** jest prowadzenie - w kolejnych latach - przez jego Władze **PROROZWOJOWEJ POLITYKI FINANSOWEJ**, polegającej na zwiększaniu udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu Miasta – mając oczywiście na względzie istniejące uwarunkowania zewnętrzne (szanse i zagrożenia, tkwiące w otoczeniu gminy) oraz wewnętrzne (silne i słabe strony Miasta). Polityka ta winna zmierzać w pierwszym rzędzie do długookresowej:

- maksymalizacji dochodów budżetowych,
- racjonalizacji wydatków bieżących,
- poprawy efektywności wykorzystania własnych środków finansowych przeznaczanych na inwestycje komunalne.

Dzięki takim działaniom będzie można maksymalizować wielkość środków finansowych przeznaczanych na inwestycje komunalne. Głównym czynnikiem **MAKSYMALIZACJI DOCHODÓW BUDŻETOWYCH** jest przede wszystkim rozwój gospodarczy, tworzący bazę dochodową zarówno dla mieszkańców, jak i budżetu Miasta. Z kolei, **RACJONALIZACJA WYDATKÓW BIEŻĄCYCH** powinna zmierzać do minimalizacji kosztów zaspokajania potrzeb publicznych należących do zadań Miasta, przy zachowaniu określonego standardu

świadczonych usług. Wymaga to prowadzenia stałego monitoringu bieżących kosztów utrzymania określonych obiektów, urządzeń i świadczenia usług. Natomiast **POPRAWA EFEKTYWNOŚCI WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW INWESTYCYJNYCH** wymaga konsekwentnego stosowania zasady racjonalności, tj. „maksymalizacji efektów z wydatkowanych nakładów lub minimalizacji nakładów na uzyskanie założonego efektu”. Możliwość stosowania tej zasady występuje we wszystkich fazach procesu inwestycyjnego poczynając od koncepcji projektu inwestycyjnego poprzez jego przygotowanie, a następnie realizację. Najważniejszą sprawą jest maksymalne skracanie czasu procesu inwestycyjnego, zgodnie z zasadą „czas to pieniądz”, co wymaga precyzyjnego jego zaplanowania. Ponadto, nie należy zbytnio rozbudowywać „frontu inwestycyjnego”, bowiem grozi to wydłużeniem się czasu trwania inwestycji, a w konsekwencji wzrostem ogólnych kosztów inwestycji.

Znaczne potencjalne możliwości zwiększenia środków finansowych na inwestycje miejskie istnieją poprzez szersze korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania, a zwłaszcza: kredytów preferencyjnych na inwestycje proekologiczne, kredytów zwykłych (komercyjnych), obligacji komunalnych, zagranicznych środków pomocowych, w tym z Unii Europejskiej oraz podejmowania wspólnych przedsięwzięć publiczno-prywatnych.

ZAŁĄCZNIK NR 1

**LISTA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH
PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI
W LATACH 2009-2013**